

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	กระบวนการทำแห้งเซลล์โลสที่ผลิตจาก <i>Acetobacter xylinum</i> โดยวิธีสุญญากาศและ เยือกแข็งและการประยุกต์
ผู้เขียน	นางสาวศิริเพ็ญ สิริโรจนพุดิ
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตรและเทคโนโลยีกาอาหาร)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	Dr. Tri Indrarini Wirjantoro

บทคัดย่อ

แผ่นเซลล์โลสที่ผลิตได้จากกระบวนการหมักกล้วยน้ำว้าด้วย *Acetobacter xylinum* ที่อุณหภูมิห้องนาน 10 วัน ประกอบด้วยคาร์โบไฮเดรต $2.71 \pm 0.07\%$, โปรตีน $0.56 \pm 0.10\%$, ไขมัน $0.04 \pm 0.02\%$, เกลือ $0.08 \pm 0.02\%$, เส้นใยชนิดไม่ละลายน้ำ $1.14 \pm 0.02\%$, ปริมาณกรด (ในรูปกรดอะซิติก) $0.98 \pm 0.08\%$ และปริมาณความชื้น $96.58 \pm 2.09\%$ มีค่าสี L^* , a^* , b^* เท่ากับ 96.27 ± 0.58 , 1.29 ± 0.50 และ 2.78 ± 0.47 ตามลำดับ เมื่อนำเซลล์โลสมาอบแห้งโดยวิธีสุญญากาศที่สภาวะแตกต่างกันพบว่าการอบแห้งที่อุณหภูมิ 70°C นาน 15 ชั่วโมงเป็นสภาวะการอบแห้งที่ดีที่สุดทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีค่าการคืนรูปและค่าความสามารถในการอุ้มน้ำสูงที่สุดเท่ากับ $10.9 \pm 0.23 \text{ g/g}$ และ $2.4 \pm 0.05 \text{ g/g}$ ตามลำดับ มีค่าวอเตอร์แอกติวิตีและค่าความชื้นต่ำสุดเท่ากับ 0.43 ± 0.007 และ $6.04 \pm 0.94\%$ เซลล์โลสที่อบแห้งโดยวิธีเยือกแข็งที่สภาวะแตกต่างกันพบว่าอบแห้งที่อุณหภูมิ 45°C นาน 40 ชั่วโมงเป็นสภาวะอบแห้งที่ดีที่สุด คือ มีค่าการคืนรูป ค่าความสามารถการอุ้มน้ำ และค่าความสามารถในการกระจายตัวสูงที่สุดเท่ากับ $31.3 \pm 0.51 \text{ g/g}$, $9.8 \pm 0.10 \text{ g/g}$ และ 1.31 ± 0.17 ตามลำดับ มีค่าวอเตอร์แอกติวิตีและค่าความชื้นต่ำสุดเท่ากับ 0.33 ± 0.007 และ $5.90 \pm 0.17\%$ การนำเซลล์โลสที่อบแห้งจากวิธีสุญญากาศมาผลิตเป็นสวาร โขเคียมคาร์บอกซีเมทิลเซลล์โลสที่สภาวะ

แตกต่างกัน พบว่าที่อัตราส่วนปริมาณโซเดียมไฮดรอกไซด์ 15% ต่อปริมาณโซเดียมโมโนคลอโรอะซิเตท 1.4% เป็นอัตราส่วนที่เหมาะสมในการผลิตโดยจะทำให้ได้สารที่ได้มีค่าการคืนรูป ค่าการละลาย ค่าความสามารถการอุ้มน้ำและค่าความสามารถในการกระจายตัวสูงที่สุดเท่ากับ 26.2 ± 1.44 g/g $77.2 \pm 1.09\%$ 26.6 ± 1.15 g/g และ 0.11 ± 0.005 ตามลำดับ การนำเซลล์โลสที่อบแห้งจากวิธีเยือกแข็งมาผลิตเป็นสารโซเดียมคาร์บอกซิเมทิลเซลลูโลสที่สภาวะแตกต่างกัน พบว่าที่อัตราส่วนปริมาณโซเดียมไฮดรอกไซด์ 20% ต่อปริมาณโซเดียมโมโนคลอโรอะซิเตท 1% เป็นอัตราส่วนที่เหมาะสมในการผลิตโดยจะทำให้ได้สารที่ได้มีค่าการคืนรูป ค่าการละลาย ค่าความสามารถการอุ้มน้ำและค่าความสามารถในการกระจายตัวสูงที่สุดเท่ากับ 33.1 ± 0.05 g/g $83.4 \pm 0.44\%$ 25.1 ± 0.16 g/g และ 0.134 ± 0.008 ตามลำดับ

Independent Study Title Vacuum and Freeze Drying Processes for Cellulose Produced by *Acetobacter xylinum* and Its Application

Author Miss Siripen Sirirojanaput

Degree Master of Science (Food Science and Technology)

Independent Study Advisor Dr. Tri Indrarini Wirjantoro

ABSTRACT

The cellulose sheet from fermented bananas by *Acetobacter xylinum* at room temperature for 10 days contained $2.71\pm 0.07\%$ carbohydrate, $0.56\pm 0.10\%$ protein, $0.04\pm 0.02\%$ fat, $0.08\pm 0.02\%$ ash, 1.14 ± 0.02 insoluble dietary fibers, $0.98\pm 0.08\%$ acid (in the form of acetic acid), $96.58\pm 2.09\%$ moisture content and a color value expressed as L^* , a^* and b^* values of 96.27 ± 0.58 , 1.29 ± 0.50 and 2.78 ± 0.47 , respectively. Drying the cellulose sheet using a vacuum drying method at different conditions found that the best condition was $70\text{ }^{\circ}\text{C}$ for 15 hours. The drying cellulose had a high rehydration property of $10.9\pm 0.23\text{ g/g}$, the highest water holding capacity property of $2.4\pm 0.05\text{ g/g}$, the low a_w value of 0.43 ± 0.007 and the lowest moisture content of $6.04\pm 0.94\%$. Drying the cellulose sheet using a freeze drying method at different conditions found that the best condition was $45\text{ }^{\circ}\text{C}$ for 40 hours. The drying cellulose had a high rehydration property of $31.3\pm 0.51\text{ g/g}$, the highest water holding capacity property of $9.8\pm 0.10\text{ g/g}$, the highest dispersibility of 1.31 ± 0.17 , the low a_w value of 0.33 ± 0.007 and the lowest moisture content of $5.90\pm 0.17\%$. Production of sodium carboxymethylcellulose at different conditions from vacuum dried cellulose found that the best ratio of sodium hydroxide : sodium monochloroacetate was 15% : 1.4%. The sodium carboxymethylcellulose had a high rehydration property of $26.2\pm 1.44\text{ g/g}$, the highest solubility property of $77.2\pm 1.09\%$, the highest water holding capacity property of $26.6\pm 1.15\text{ g/g}$ and the highest dispersibility of 0.11 ± 0.005 . For the production of sodium carboxymethylcellulose from freeze dried cellulose, it was found that the best ratio of sodium hydroxide : sodium monochloroacetate was 20% : 1%. The sodium carboxymethylcellulose had a high rehydration property of $33.1\pm 0.05\text{ g/g}$, the highest solubility property of $83.4\pm 0.44\%$, the highest water holding capacity property of $25.1\pm 0.16\text{ g/g}$ and the highest dispersibility of 0.134 ± 0.008 .